

Förordning om byggande av järnväg;

utfärdad den 22 november 2012.

Regeringen föreskriver följande.

Allmänna bestämmelser

Förordningens tillämpningsområde

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter i anslutning till lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

Ansvar för samordning

2 § Den som avser att bygga en järnväg ansvarar för att planeringen av järnvägen så långt möjligt samordnas med den kommunala planeringen.

Begränsning av intrång till följd av järnvägsbygget

3 § Den som upprättar en järnvägsplan ska utreda möjligheterna att genom fastighetsrättsliga åtgärder eller åtgärder enligt anläggningslagen (1973:1149) avhjälpa eller minska intrång till följd av järnvägsbygget.

Samråd

Allmänna bestämmelser

4 § Genom samråd ska den som avser att bygga en järnväg utbyta information med och inhämta synpunkter från berörda enskilda, myndigheter och organisationer under planeringsprocessen. Samråd kan vara såväl muntligt som skriftligt.

Regler om samrådsretsen och vad samrådet ska avse finns i 2 kap. 2–7 §§ lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

5 § Antalet samrådstillfällen ska anpassas så att samrådsretsen ges möjlighet att förstå och påverka projektets inriktning. Formerna för samrådet och antalet samrådstillfällen får anpassas till omständigheterna i det enskilda fallet. Ägare till fastigheter där mark eller utrymme kan komma att tas i anspråk för järnvägen ska dock alltid erbjudas minst ett samrådsmöte på orten.

Inbjudan till samråd

6 § Inbjudan till samråd ska ske genom brev, kungörelse i ortstidning eller på annat lämpligt sätt. Underlag för samrådet ska bifogas inbjudan eller finnas tillgängligt på annat sätt.

Samrådsredogörelse

7 § Resultatet av samrådet ska redovisas i en samrådsredogörelse som successivt uppdateras fram till dess att järnvägsplanen kungörs.

Beslut om betydande miljöpåverkan

8 § Innan frågan om betydande miljöpåverkan enligt 2 kap. 4 § lagen (1995:1649) om byggande av järnväg lämnas till länsstyrelsen för beslut, ska den som avser att bygga järnvägen genom brev, kungörelse i ortstidning eller på annat lämpligt sätt ge de enskilda som kan antas bli särskilt berörda möjlighet att yttra sig. Det ska också framgå var handlingar om projektet hålls tillgängliga.

9 § Bestämmelser om vilka verksamheter och åtgärder som ska antas medföra betydande miljöpåverkan finns i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Innehåll i järnvägsplanen

Upplysning om att mark kan komma att tas i anspråk med tvång

10 § I en järnvägsplan ska det finnas upplysning om att den, när den fått laga kraft, ger den som ska bygga järnvägen rätt att lösa in mark eller utrymme enligt 4 kap. 1 § lagen (1995:1649) om byggande av järnväg och rätt att ta mark i anspråk för tillfällig nyttjanderätt enligt 3 kap. 3 § samma lag.

Underlag till järnvägsplanen

Uppgifter om verksamheters förutsebara påverkan på människors hälsa och på miljön

11 § En redovisning av verksamhetens förutsebara påverkan på människors hälsa och på miljön enligt 2 kap. 9 § tredje stycket 3 lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, ska innehålla uppgifter om miljöförutsättningarna i det område som kan komma att påverkas av den planerade järnvägen, de förändringar i miljö kvalitet som järnvägsprojektet kan medföra och vad dessa förändringar bedöms innebära för människors hälsa och för miljön.

Fastighetsförteckning

12 § Tillsammans med järnvägsplanen ska det, utöver vad som följer av 2 kap. 9 § tredje stycket lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, finnas en fastighetsförteckning. I förteckningen ska det redovisas

1. fastigheter där mark eller utrymme behöver tas i anspråk permanent eller tillfälligt och kända ägare till dessa fastigheter,
2. mark- och vattenområden som är samfälliga för flera fastigheter och inom vilka mark eller utrymme behöver tas i anspråk permanent eller tillfälligt och kända ägare till kända delägande fastigheter,
3. nyttjanderätt eller annan särskild rätt, utom hyresrätt och bostadsrätt, till fastigheter där mark eller utrymme behöver tas i anspråk permanent eller tillfälligt och kända innehavare av dessa rättigheter,
4. fastigheter med bostadsbyggnader som utan bullerdämpande åtgärder beräknas utsättas för buller som överskrider riktvärden för trafikbuller och kända ägare till dessa fastigheter och bostadsbyggnader,
5. gemensamhetsanläggningar enligt anläggningslagen (1973:1149) och därmed jämställda vägsamfälligheter och vägföreningar, i den mån de berörs av järnvägsplanen, samt kända ägare till de kända fastigheter som deltar i anläggningarna.

Om en samfällighetsförening enligt lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter förvaltar samfällighet, särskild rätt eller gemensamhetsanläggning, ska föreningen anges i stället för ägare eller innehavare.

Kostnader och finansiering

13 § Tillsammans med järnvägsplanen ska det finnas uppgifter om projektets beräknade kostnader och hur byggandet av järnvägen avses finansieras.

Kungörande och granskning av järnvägsplan

14 § När samrådet enligt 2 kap. 2–7 §§ lagen (1995:1649) om byggande av järnväg är avslutat, ska den som avser att bygga järnvägen kungöra sitt förslag till järnvägsplan och underlaget till denna och låta handlingarna granskas under en viss tid (granskningstid), som ska vara minst tre veckor.

Under granskningstiden ska planförslaget med underlag finnas tillgängligt hos den som avser att bygga järnvägen samt hos berörda kommuner.

Undantag från kraven på kungörande och granskning finns i 2 kap. 13 och 14 §§ lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

15 § Den som avser att bygga järnvägen ska kungöra granskningen i Post- och inrikes tidningar och en ortstidning eller endera av dessa. I kungörelsen ska det anges var förslaget till plan med underlag hålls tillgängligt och inom vilken tid synpunkter ska lämnas.

Särskild underrättelse

16 § Den som avser att bygga järnvägen ska särskilt underrätta dem som redovisas i den fastighetsförteckning som avses i 12 § samt berörda kommuner och myndigheter om var förslaget till järnvägsplan med underlag finns tillgängligt och om den tid inom vilken synpunkter kan lämnas.

Underrättelsen ska postas i en rekommenderad försändelse till dem som avses i 12 § 1–3 och innehålla uppgifter om

SFS 2012:708

1. att mark eller utrymme kan komma att tas i anspråk med tvång genom inlösen enligt 4 kap. 1 § lagen (1995:1649) om byggande av järnväg eller genom tillfällig nyttjanderätt under byggtiden enligt 3 kap. 3 § samma lag, och

2. att ägaren eller innehavaren är skyldig att mot ersättning överlåta eller upplåta marken eller utrymmet till den som avser att bygga järnvägen, om ett beslut att fastställa järnvägsplanen vinner laga kraft.

17 § I fråga om mark eller annat utrymme som hör till flera fastigheter gemensamt får, om fastigheterna har skilda ägare, 14 § eller 47 § och 49 § första stycket 3 delgivningslagen (2010:1932) i stället tillämpas vid underrättelse till de särskilda delägarna i samfälligheten, trots att delgivningslagen inte är tillämplig i övrigt.

Hur synpunkter ska lämnas

18 § Synpunkter på förslaget till järnvägsplan och underlaget till detta ska lämnas skriftligen inom den tid som bestämts enligt 14 § till den som avser att bygga järnvägen.

Granskningsutlåtande

19 § Efter granskningstiden ska den som avser att bygga järnvägen i ett granskningsutlåtande sammanställa och kommentera de skriftliga synpunkter som har kommit in under granskningstiden.

Ändring av en järnvägsplan efter granskning

20 § Om förslaget till järnvägsplan efter granskningen ändras väsentligt eller på annat sätt som är av betydelse för allmänheten, ska ett nytt kungörande- och granskningsförfarande genomföras enligt 14–19 §§.

Om järnvägsplanen ändras på ett sätt som inte kräver ett nytt kungörande- och granskningsförfarande enligt första stycket, ska i stället de som berörs av ändringen ges möjlighet att under minst två veckor lämna skriftliga synpunkter på ändringen. Den som avser att bygga järnvägen ska sammanställa och kommentera inkomna synpunkter.

Länsstyrelsens yttrande över järnvägsplan

21 § Trafikverket ska inhämta berörda länsstyrelsers yttranden över ett förslag till järnvägsplan med underlag som har kungjorts och granskats. Länsstyrelsen ska ha tillgång till ett granskningsutlåtande enligt 19 § innan yttrandet avges.

Fastställelse av en järnvägsplan

Aktualitetskrav

22 § Om en järnvägsplan tillstyrks av länsstyrelsen och om järnvägsbyggnadsprojektet har tillräcklig aktualitet, ska Trafikverket pröva frågan om att

fastställa järnvägsplanen enligt 2 kap. 15 § lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

SFS 2012:708

Kungörande och underrättelse om fastställelsebeslut

23 § Ett beslut att fastställa en järnvägsplan ska kungöras på det sätt som anges i 15 §. I kungörelsen ska det anges var beslutet hålls tillgängligt samt inom vilken tid beslutet får överklagas och var skriftligt överklagande ska lämnas.

24 § Trafikverket ska särskilt underrätta dem som avses i 12 § 1–3, berörda kommuner och länsstyrelser, lantmäterimyndigheten samt övriga som framställt skriftliga synpunkter i ärendet under granskningstiden eller särskilt berörs. Av underrättelsen ska det framgå inom vilken tid beslutet får överklagas och var skriftligt överklagande ska lämnas.

I fråga om mark eller utrymme som hör till flera fastigheter gemensamt gäller, om fastigheterna har skilda ägare, 17 §.

Beslut om förlängning av giltighetstiden för ett fastställelsebeslut

25 § Om regeringen fastställt en järnvägsplan med stöd av 2 kap. 15 § andra stycket lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, fattas ett beslut om förlängning av giltighetstiden enligt 2 kap. 16 § samma lag av regeringen. I annat fall fattas beslutet av Trafikverket.

26 § Ett beslut om förlängning av giltighetstiden ska kungöras på det sätt som anges i 15 §. I kungörelsen ska det anges var beslutet hålls tillgängligt, inom vilken tid beslutet får överklagas och var skriftligt överklagande ska lämnas.

Trafikverket ska särskilt underrätta dem som avses i 12 § 1–3, berörda kommuner och länsstyrelser, lantmäterimyndigheten samt övriga som yttrat sig eller särskilt berörs. I fråga om mark eller annat utrymme som hör till flera fastigheter gemensamt gäller, om fastigheterna har skilda ägare, 17 §.

Beslut att upphäva ett fastställelsebeslut

27 § Om regeringen fastställt en järnvägsplan med stöd av 2 kap. 15 § andra stycket lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, fattas ett beslut att upphäva fastställelsebeslutet enligt 2 kap. 17 § samma lag av regeringen. I annat fall fattas beslutet av Trafikverket.

28 § Ett beslut att upphäva ett fastställelsebeslut ska kungöras på det sätt som anges i 15 §. I kungörelsen ska det anges var beslutet hålls tillgängligt.

Trafikverket ska särskilt underrätta dem som avses i 12 § 1–3, berörda kommuner och länsstyrelser, lantmäterimyndigheten samt övriga som yttrat sig eller särskilt berörs. I fråga om mark eller utrymme som hör till flera fastigheter gemensamt gäller, om fastigheterna har skilda ägare, 17 §.

Tillägg till järnvägsplaner

29 § Tillägg till järnvägsplaner enligt 2 kap. 18 § lagen (1995:1649) om byggande av järnväg görs av den som avser att bygga järnvägen. Denne ska underrätta länsstyrelsen om tillägget. Underrättelse ska lämnas även till kända ägare av mark eller annat utrymme som berörs av tillägget och kända innehavare av nyttjanderätt eller annan särskild rätt till sådan mark eller sådant utrymme. I fråga om mark eller annat utrymme som hör till flera fastigheter gemensamt gäller, om fastigheterna har skilda ägare, 17 §.

Länsstyrelsens beslut

30 § Innan länsstyrelsen meddelar beslut enligt 3 kap. lagen (1995:1649) om byggande av järnväg ska Trafikverket höras. Länsstyrelsen ska underrätta Trafikverket samt berörda enskilda, kommuner och myndigheter om meddelade beslut.

31 § Om det i ett tillståndsärende hos länsstyrelsen visar sig att länsstyrelsens tillstånd behövs både enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg och enligt miljöbalken, ska länsstyrelsen pröva ärendet enligt båda författningarna.

32 § Beslut om undantag från bestämmelser enligt 1 kap. 5 § andra stycket lagen (1995:1649) om byggande av järnväg meddelas av länsstyrelsen. Att regeringens tillstånd behövs i vissa fall följer av 7 kap. 29 § miljöbalken.

Länsstyrelsen ska underrätta sökanden, Trafikverket samt berörda enskilda, kommuner och myndigheter om beslutet.

Mål om inlösen

33 § När stämning utfärdas i mål om inlösen enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, ska mark- och miljödomstolen underrätta inskrivningsmyndigheten om målet för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Om ett sådant mål avskrivs helt eller delvis, ska domstolen underrätta inskrivningsmyndigheten för borttagande av anteckningen.

Första stycket gäller inte om målet endast gäller inlösen av särskild rätt som inte är inskriven.

Avgifter

34 § Avgift enligt avgiftsklass 4 i avgiftsförordningen (1992:191) tas ut för prövning av ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

Bemyndigande

35 § Trafikverket får meddela de verkställighetsföreskrifter som behövs för tillämpningen av lagen (1995:1649) om byggande av järnväg och denna förordning.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2013.
  2. Genom förordningen upphävs förordningen (1995:1652) om byggande av järnväg.
  3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för planärenden som vid ikraftträdandet innehåller en miljökonsekvensbeskrivning för en järnvägsplan som har överlämnats till länsstyrelsen för godkännande enligt 2 kap. 2 § lagen (1995:1649) om byggande av järnväg i dess lydelse före den 1 januari 2013.

På regeringens vägnar

CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)

